

Megjelen: minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési ára:

helyben házhoz
hordva, vidékre
postán küldve
Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.
Egyes szám ára 16 fill.

Hirdetések
árszabály szerint
közöltetnek.

Itt az ősz.

Még derűs fényben, csalfa meleggel tűz le a napsugár, még zöld diszben pompáznak a fák-, de az enyészet már megkezdte csendes munkáját. A buja, pompázó nyárnak vége: itt az ősz.

A természetben az ősz az enyészetnek, a zajtalan elmúlásnak szimboluma. Nem így az emberi társadalom életében. Itt a tikkadt nyári napok elmulta egy új munkaév megkezdését jelenti. A kánikulában ellankadt társas élet új frissességgel pezsdül fel. Művészetben, tudományban, de iparban, kereskedésben is, szóval a gazdasági élet egész vonalán új lendület vesz a munka. Munkás kezek ismét fel-emelik a pihenő porölyöket: a pangást zsi-bongó, vidám élet váltja fel, a zsidadt szervek új rugékonysággal fognak a termelés nagy munkájához.

Szóval az ősz évszaka a munka jegyében következik az emberiségre. A munka s a szorgos, öntudatos tevékenység az a mindennél értékesebb erő, az egyetlen igazi talizman, a mely egyedül hozza meg a biztos gyümölcsöt, a mely egyedül biztosítja az élet legbecsesebb javait. A tisztas polgári jólétet és az ember-társak becsülését.

De hogy a munka eredménnyel járjon, kell, hogy öntudatos is legyen. Kereskedő, iparos, gazda egyaránt szükséges, hogy termel-

sét a fejlett igényekhez, a verseny mindinkább erősödő követelményeihez alkalmazza. Sikert, eredményt, nemzeti gazdaságunkra hasznót csak az ily munka érhet el.

Kétségtelen valóság, melyet eltagadni nem lehet, hogy minden irányban erősödünk. A nemzetek nagy versenyében, a párisi világkiállításán, a hol nálunknál sokszorosan fejlettebb kulturájú nemzetek jelentek meg produkciójuk legjavával, nemcsak figyelmet ébresztünk, de a nélkül, hogy e fényt hiúságunk nagyilaná, sok tekintetben egyenesen feltűntünk és végeredményben becsülettel állottuk meg helyünket. Ifjú kulturánk dus fellendülése bámulattal töltötte el a külföldet és a világversenybe való ez első kilépésünket elismerés és siker kísérte.

Nem szabad, hogy ez eredmény megmarmoritson bennünket. Még sok a tennivaló. Sok mindent csak ezután kell kezdenünk, sok kezdetlegest tökéletesíteni, sok félig készet befejeznünk. A dicsőség mómora tehát ne szálljon a fejünkbe.

De viszont őrizkedjünk a másik végtől. Tagadhatlan, hogy gazdasági életünk egén sőtét felhők tornyosulnak. A vállalkozási kedv csökken, a külföldi tőke kerül bennünket, a gazdasági tevékenység minden terén aggasztó pénzhiány mutatkozik. E szimptomák ne csüggeszzenek. Dolgozzunk mindannyian nem csökkenő kitartással. Teljesítsük mindannyian

kötelességünket. Iparunk és kereskedelmünk vezetése biztos, erős kezekben van. Hegedűs és Darányi mindketten öntudatos, modern, nagy stílu emberek. Az üdvös reformok egész sora várja már életbeléptetését és számos más üdvös terv áll a megvalósulás előtt.

Nem kell tehát sem elbizakodnunk, sem a csüggedésnek átadni magunkat. Vegye komolyan a haza minden polgára kötelességét és iparkodjék hivatását betölteni, nem tévesztve szem előtt azt a nagy igazságot, hogy a magányosok jóléte fokozza a közjót, az általános gyarapodás pedig csak feltétlen javára szolgál az egyéneknek is. E kölcsönös visszhatás előidézésére törekedjünk erőnkhez képest mindannyian, és megtaláljuk a módját, a mely egy bő és hatalmas Magyarország felépüléséhez vezet.

A lelkesválasztás és ev. ref. egyházunk helyzete.

Tegnap megtudtuk, hogy az ev. ref. lelkesi állásra kik pályáztak, és kik a pályázók közül azok, a kik méltók volnának 300 éves egyházunk lelkesi állásának betöltésére.

Nagy és nehéz problema egy választás mindig, de még nagyobb és nehezebb teszi azt most is ev. ref. egyházunk jelenlegi helyzete. A protestáns egyházak országszerte érzik ezt a nyomasztó helyzetet.

Nem a protestáns önérték és vallásosság halt ki, mert ez magának a vallásnak szelleméből kifolyó-

T Á R C Z A.

A primadonna papagálya.

Esős októberi nap volt. A primadonna unottan hevert a medvebőrös kanapén. Rendszerint szép szalonna néptelen volt: az egyetlen vendég Ősz Béla nem ment vendég számba.

Kettőjükön kívül még csak egy élőlény volt a szalonban: Kokkó a papagály. Már évekkal ezelőtt kapta ajándékba a diva. A hunczut madár már akkor kitűnően tudott beszélni. Meg volt azonkívül az a ritka tulajdonsága, hogy hallomás után a leghivebb hangsúlyozással megtanult egyes szavakat, főleg ha többször hallotta őket. Bele is beszélt minden diszkurzusba.

A szőnyeges szalon sok epedésnek volt tanuja. Sokan vallottak itt szerelmet a divának s a sok sablonos vallomás mind oly egyforma volt, mint a rájuk adott válasz: a diva gunyos csengő kacagása és a szavak: Menjén maga bolond! Koko megjegyezte magának a vallomások tonusát, mert sokszor hallotta a diva s gyakorta előbb haczagta el magát és kiáltott bele, mint urnője.

A mai esős délután esőndje valami csodás módon unalmas, szinte sivár volt: az ősz szürke szárnya mindenre ráborult, mindent félős homályba burkolt. Szürke volt minden, az ég, a föld, a levegő, a köd, az eső és szürke az a szikár fiatalember, Ősz Béla, a ki az ablaknál állt és bámulta az esőcseppek hullását. Ki ösmerte Ősz Bélát, az ő bensőjét? Senki. Még a primadonna sem, a kivel legtöbbet volt együtt. S ezért mondta mindenki rá: esőndes, jó fiu, nem

sok vizet zavar. Csőndesnek csőndes volt mindig ez az öreg fiatalember. De szemében ott égett valami misztikus talányos csillogás, valami bujkáló lidércz-fény, a mely fel-fel villant olykor sugarai elementáris erővel, foszforos ragyogással tüzték oda egy pontra. Aztán ismét kialudtak s szemé látszólag kifejezéstelenül, de mindig bánatosan pillantott előre.

Az öreg fiatalember soha se járt sehova, de ott volt a divánál minden nap, minden estélyen, minden előadáson, ha játszott, olykor öltözékében: de mindig egyforma volt, esőndes változatlan, de udvarias előzékeny. A diva meg volt róla győződve, hogy törhetlen hűségű barátja. Többre nem volt kíváncsi. Ma azonban nagyon unatkozott s ehhez nem volt hozzászokva, körülnézett, mivel töltse az időt s szemé megakadt az ablaknál melázó Ősz Bélán. Egy pillanat s a szép asszony már kieszelte, hogy mivel üzze el egy délután unalmát. Odaszólt a csőndes fiuhoz!

— Hallja, Ősz, beszéljen nekem valamiről!

— Miről? Csak parancsolni kell, s én engedelmeskedem.

— Engedelmeskedik? Igazán engedelmeskedik? Becsületszavára fogadja, hogy valót beszél, a mire én kíváncsi vagyok.

— Ha éppen kívánja, becsületemre fogadom, hiszen tudja, hogy én szolgálatkész hive vagyok.

— Na majd meglátom, hát mondja meg nekem, mi köti hozzám már évek óta, de őszintén, igazán mondja meg: barátság vagy szerelem?

— Ősz Béla olyan lett, mint a fal.

Majd tompa hangon kérdezte:

Meggondolta, hogy mit kér, asszonyom? Maga olyan okos, hát mondja meg, meggondolta-e és kívánja-e?

— Persze meggondoltam, s hát maga becsületszavát adta.

— Egy pillanatig némán néztek egymásra, Ősz Béla szemében felvillant a láng, de csak egy pillanatra. A csőndes fiu azután felsóhajtva szólt:

— Legyen! Tudja meg hát asszonyom, hogy a szerelem csatol önhöz, a szerelem, a mely az én legdrágább kincsem, egész énem, éltetőm, boldogságom, szenvedésem, üdvösségem — mindenem. Igen a szerelem, a melyet ép ezért féltve őriztem mindig, mert szentnek tartottam, s nem pedig arra valónak, hogy a reménytelensége miatt kikacagják. Mit tudja ön azt asszonyom, hogy mennyire fáj egy könny, a mely neveléses? Ezért őriztem meg mindig a titkomat. De ön most elkérte tőlem játékul, egy délutáni unalmának elűzésére? Hát igazság ez?

— Ősz Béla elhallgatott. Szemében kicsapott a lidérczfény és a kárhozat tűzének emésztő hevével szegződött oda a szép asszonyra, a ki mosolyogva kérde:

Nos aztán?

— Nos aztán?! Mindig azt gondoltam asszonyom, hogy ennek a vergődésnek két vége lehet. Az egyik, hogy bele fogok halni s akkor az utolsó pillanatban odahivatam önt majd halottas ágyamhoz, meg valólan önnek, hogy szerettem egy fiatal életlen keresztlíven, igazán boldogtalanul. S ön majd letörli a halálos verítéket homlokomról, megcsókol és én egy élet szenvedéseért megjutalmazva, boldogan halok meg.

— S a másik vég? Kérde a diva kíváncsian.

— A másik vég egy kaland asszonyom, a mely talán az életembe kerül, de megérzi ezt a gyötrelmes életet. Jól értse meg asszonyom, egy kaland. Ön elvette tőlem az szívemet játékszerűl, összetörte, ime mosolyogva eltörte. Nos ezzel nincs vége. Én nem

lag él és munkálkodik mindenütt, hol a protestáns felekezetek egyházat alkothattak, hanem a minden oldalról reájuk nehezödő egyházi, de főképen iskolai kiadások következtében anyagi helyzetük vált tartathatlanná.

Az 1848. és 1867. év előtti három hosszú század alatt midőn a törvény szigora nem kényszerítette őket iskolák felállítására, a vallásos buzgóság, a bennük megnyilatkozó áldozatkészség, és hazafiasság érzete állította fel velük a szellemi haladás és a magyarság számos védő bástyáját. Ama korban azonban, mint jól tudjuk, a rohamos fejlődés által megkövetelt mai igények még nem léteztek s az állami, egyházi és önfentartási közszükségletek igen szerény elvisehető mértékben nyilvánultak.

Dicselkedés nélkül állíthatjuk, hogy abban az időben a magyarság és a szellemi haladás legerősebb vára a protestantizmus volt.

S hogy állunk most?

Harmincz és egy néhány év óta törvény kötelez bennünket, hogy iskolákat állítsunk. El van mondva a paragrafusokban, hogy hol, milyen iskolát kell felállítani, mennyit kell legalább a tanítónak fizetni, mennyit fizet a fentartó egyház nyugdíjba es másnémi járulékokba. Hogy hivatásunk megmentsük, bele mentünk mindenbe, állítottunk iskolákat nagy számmal, itt is Hajdu-Szoboszlón, másutt is ország-szerint, egyházi adóinkat emeltük, fokoztuk a meddig lehetett. S mindez megtörtént — a mi birtuk — minden nagyobb háborúság nélkül. Ma már azonban nincs forrás, melyre számításainkat építhetnénk.

A régi és már használatban levő források le vannak kötve a régi fundamentum fentartására és tatarozására, ezek a források pedig már nem elégségesek a folyton előálló törvényszerű kívánalmak kielégítésére sem nálunk, sem másutt. Új forrásról kell tehát gondoskodni, olyan forrásról, mely egyszer s mindenkorra elnémita a kiáltó szükségleteket és begyógyítsa az égő sebeket.

Ez nem lehet más, mint az 1848-ik évi XX. törvényekben biztosított, de még eddig nem alkalmazott állami hozzájárulás. Egyházaink életerejét az iskolák elzibbasztották, anyagi helyzetét összezilálták.

Hajdu-Szoboszlón 300 éves fenállásunk után az állam ez évben 4 tanítói állás szervezéséhez 3000 korona segélyt megajánlott s egyházunk ennek folytán 22 tanítói állást tart fenn. Ezeknek fentartásához személyi kiadásként mintegy 20 000 koronával járul az egyházi pénztár.

Ily nagyfokú hozzájárulás mellett is tanítóink fizetése nyomoruságos, itteni viszonyainkhoz nem méltó és nem megfelelő. Iskolaügyünk tehát a megoldástól messze, nagyon messze áll. Tanítóink az itteni fizetésről eltávoznak. Hiszen a legkisebb faluban is megkapják ezen fizetésnek nem ritkán kétszeresét

adom ingyen, nagy ára van. Ftessen asszonyom!

Ősz Béla közelebb lépett a szép asszonyhoz, ki megdöbbenve emelkedett fel a pamlagról, de aztán nyugodtan kérdé:

— Mit akar?

Önnek az enyémnek kell lennie, asszonyom, tüstént, azonnal, érti?! Ha belehalok is, így lesz.

Ismét közelebb lépett, mire a szép asszony a szalonból bemenekült budoárjába s a suhogó függönyök között a csengőt keresve szólt:

— Takarodjak!

— Takarodjam?! Ne higgye, hogy ki fog dobogni, mint egy közönséges toladót, ne is csöngessen, mert a mint egy harmadik személy belép ide, én itt az ön szemé előtt lövöm agyon magam.

Kivette fénylő buidog-revolverét s felhuzva a kakast, homlokának szögezte. A diva rémülten megsemmisülten roskadt a keveretre. A fiu letéve pisztolyát, térdén csuszott oda hozzá s fejét ölébe hajtotta. A mámor egy eltévesztett perczében azt hitte, végre boldog s felpillantott, keresve asszonyában egy jelét annak, a mit ő érzett e pillanatban. A szép arczon pedig most közöny, a kelletlenség, sőt az undor kifejezése ült.

Ősz Béla felugrott ennek láttára. Egy pillanatig merően nézte az asszonyt, azután a keserűségtől megtörve, mint egy konczától elvert kutya indult kifelé.

Miközben a szalonon kullogott keresztül, Koko gunyosan elkaczagta magát s utána kiáltott:

— Menjen maga bolond.

is. A szoboszlói tanítói állások kezdenek csak kísérleti állások lenni. Állandóság alig van bennök, a folytonos változást már megunta nézni, szemlélni a közönség. A szülőket az aggodalomnak bizonyos neme kezdi megszállani. Hogy segítsünk tehát az állapotokon?

A 400 frtos állásokon férfi tanító nem marad meg, a legtöbb esetben csak kényszerűségből. Hozunk nőtanítókat. S mi lesz ennek a vége. Nehány év múlva ők is előállanak, hogy Hajdu-Szoboszló rendezett tanácsu város, a megélhetési viszonyok itt kedvezőtlenek, nekik is kell legalább 500 frt fizetés. S megindul ismét egy változási processzus. S ez így lesz folytonosan, míg valami rendszer meg nem változtatja.

Jelenlegi helyzetünkben nem tehetünk semmit. Egyházi adózásunk részint helytelen alapokra van fektetve, részint pedig hiányos. Egyházunk folytonos pénzzavarai csupan helyes és egységes adózási elv kerestül vitele mellett enyhíthetnek el, nyomasztó adósságaink lefizethetése és végleges rendezése egy új rendszer befozatalát kívánják.

Ki tagadhatná, hogy nehéz egyházunk helyzete; ki tagadhatná, hogy a kibontakozás keresésében világos főre, éles elmére, egyházat szerető szívre, gyakorlat által megszünt tapasztalásra van szükségünk. Ha az egyház ezeket új lelkesében megtalálta, ha az új lelkes lelkesítésének igaz munkatársa lelkes támogatja, békességre törekvő barátja leend: az chajtott siker már félig biztosítva van.

Midőn tehát választásra készülünk, emeljük fel tekintetünket egy magasabb cél felé, lelkeinkből vesszük ki az elfogultság csiróját is, tekintsünk csak egyházunkra és annak szomorú anyagi helyzetére: s akkor bizonyosan nem választunk rosszul!

H I R E K .

— **Ő Felsége a király neve napja.** Koronás királyunk e hó 4-én tartotta meg legmagasabb névünnepeit, mely alkalommal igaz ima szállott fel hű magyar népének ajkairól az eget felé, áldást kérve arra a jóságos szívre, ki egész életét nagy kötelességeinek szentelte. Harminczhárom év óta disziti fejt az első magyar király koronája s ezen hosszú idő alatt a mi jóságos királyunk szíve teljesen összeforrott nemzetének, hű magyarjainak lelkevel. Osztottunk egymás bánatában s ha a királyi család felett felragyogott a boldogság napja, az egész ország résztvevett az örömben és boldogságban. Közösen dolgoztunk egy emberöltő óta alkotmányunk megszilárdításán, a nemzet jólétén, a haladás munkájában. Az egyetértő szeretet által megszentelt munka meghozta gyümölcsét, Nagyhatalmi állásunk megszilárdult, bírjuk a művelt nemzetek rokonszenves tiszteletét s századok mulasztásának öntudatos pótlásával beilleszkedtünk a magas szellemi nivón álló államok sorozatába. Mindeme alkotások szerves összefüggésben vannak áldott lelkű királyunk uralkodásával, ki minden kétséget kizáró módon szívébe zárt bennünket. Áldja meg Őt a Mindenható és találja tovább is örömet hű magyar népének közös igyekezetet megteremtett boldogságába. Imádkozunk, hogy ne érje több vihar a nemes törzset, melynek lombjait annyiszor megrázta a sors nehéz keze. Boruljon feledés sokat szenvedett nagy lelkére és hű magyar népének szeretete gyógyítsa be az élet harcában kapott sebeit. Kísérje Őt életutján továbbra is hű népének törhetlen hűsége és szeretete. Hallgassa meg a Mindenható közös imánkat, mely e három szóban száll az ég felé: Éljen a király!

— **Rászó Gyula** kir. tanácsos alispán, egyházmegyei tanácsbíró és Szabó Lajos hadházi ev. ref. lelkész szintén egyházmegyei tanácsbíró, tegnap reggel a gyorsvonattal városunkba érkeztek, hogy mint az egyházmegye kiküldöttei, a papválasztást előkészítő egyháztanács gyűlésén részt vegyenek. A gyűlés végeztével Rászó Gyula alispán vizsgálatokat tartott egyes hivatalokban, a hol az ügykezelést teljes rendben találta.

— **Polónyi Géza** városunk országgyűlési képviselője ma egy hete tartotta meg a piac téren beszámoló beszédét. A beszéd végeztével társasbéd volt a függetlenségi kör helyiségében, a melyen körülbelül 100-an vettek részt. Szoboszlóról Mikepércsre ment át Polónyi Géza, a hol szintén beszámolót tartott.

— **Kovács Gyula** polgármester, egyházi főgondnok a héten Budapesten járt. A polgármester utja a papválasztással függött össze, a mennyiben ennek az utnak az volt a célja, hogy a polgármester Baltházár Dezsőt, a legemlegettebb papjelöltet személyesen megismerje. A polgármestert az birta rá erre az elhatározásra, mert a tegnapi összehívott értekezleten nem akart olyan valakit ajánlani, a kit személyesen nem ismert.

— **Lapunk szerkesztője** Abbáziából, a hova nem egészsége helyreállítása vegett, hanem az adriai partokat, továbbá Fiumét és a magyar tengert megnézni ment — a héten hazaérkezett.

— **Derek önkéntesek.** Városunk utcáin méltó feltűnést keltettek a héten azok a csinos egyéves önkéntesek, a kik katonai szolgálatuk letöltése után a napokban szabadságot kaptak. Ilyen derek önkéntes csapat régen került ki városunkból, a mit bizonyít az is, hogy egytől-egyik mind letették a tiszti vizsgát. Nagyon derék dolog ez, mert az ilyen jóra való magyar fiuk csak büszkeségei lesznek a tisztikarnak is.

— **A dalegylet választmánya** csütörtökön gyűlést tartott, a melynek tárgyat több folyó ügy elintézésére képezte. Ugy halljuk, hogy a dalegylet legközelebb ismét egy dalestélyt szandékozik rendezni, a mi minden esetre dicséretes törekvés.

— **A papválasztás** előreláthatólag igen esendesen fog lefolyni, mert a választás minden valószínűség szerint egyhangú lesz. A jelöltek közül ugyanis kizárólag csak a Baltházár Dezső nevét emlegetik, a kinek megválasztása teljesen biztosra vehető. A pályázat f. hó 3-án járt le s ez ideig a következő 12 pályázó adta be pályázati kérvényét:

Baltházár Dezső Budapest.

Kovács János Furta.

Papp Károly T. Inoka.

Bögös Lajos Csökmő.

Nagy Imre Szalacs.

Doma Gyula S.-Ujlak.

Szabó István M.-Csaholy.

Rácz Károly Szapárfalva.

Szabó István Geszt.

Török Imre T.-Roff.

Szobonya József Jarmi.

Szűcs László Vértes.

— **Az ev. ref. egyháztanács** tegnap délelőtt gyűlést tartott, a melyen a küszöbön levő papválasztás részleteit beszélte meg. Az egyháztanács a papválasztás határnapját folyó évi október hó 28-ik napjának d. e. 10 órájára tűzte ki. Lapunk más helyen közöltük a pályázók névjegyzékét, azok közül azonban Kovács Károly ev. ref. lelkész tévedésből kimaradt. Ezzel együtt a pályázók száma tizenhárom Mikor az egyháztanács gyűlésnek vége volt, akkor meg egy nagyszabású értekezlet tartatott ugyancsak a papválasztás ügyében, a melyet Kovács Gyula polgármester hívott össze. Az értekezlet többek felszólalása után elhatározta, hogy a jelöltek egyikét sem hallgatja meg hivatalosan, azok pedig, a kik magánvállalkozás folytán Baltházár Dezsőt meghallgatni akarják, jelentkezzenek Kovács Gyula polgármesternél. Az értekezlet kezdetén különben Kovács Gyula polgármester, Lengyel Imre kir. tablai bíró, Padrah Sándor kir. közjegyző, G. Tóth Mihály, G. Tóth János Czegléd Lajos és többen melegen ajánlották Baltházár Dezső egyhangú megválasztását, a mi tekintve az értekezlet hangulatát teljesen biztosra is vehető.

— **A honvédség ellenőrzési szemléje** tegnap tartott meg a város háza udvarán. A kik ezen a szemlén meg nem jelentek, azok Debreczenben utószemlére kötelesek előállani.

— **Kaszinói közgyűlés** tartatott vasárnap délután 6 órakor Kovács Gyula elnöklete alatt, melyen 35 kaszinói tag vett részt. Targyaltatott a választmány javaslata az építkezés tárgyában. A választmány utasított, hogy teljesen kész és reális tervezetet nyújtson a deczemberi rendes közgyűlésre. Ezen tervezet pénzügyi része is teljesen megvilágítottassék oly formán, hogy az szakértők közreműködésével készíttessék el. Egy új biliárd beszerzése egyhangul elfogadlatott, továbbá a közgyűlés helybenhagyta a választmány azon intézkedését, hogy tudakozódások tétessenek az acetelyn világítás költség tervezete felől s hogy a kaszinó lépcső feljáró kellően kijavíttassék.

— **Vén asszonyok nyara.** Ugy látszik, hogy a vén asszonyok nyara sem hűvösebb, mint a tulajdonképeni nyár a hőmérő oszlópa a déli órákban csak alig alacsonyabb mint a kánikula idején volt. Árnyékban 26 fok, napos helyen 35—38 celsius.

A föld csont kemény és száraz, igen nehezen művelhető, a bevetett mag elpusztul, ha a föld meg nem ázik. No de vigasztalhatjuk magunkat, mert lesz jó szőlő, lesz jó bor, csak az a baj, hogy kevés. A szőlőre már érte a hegyi szőlőt, kitűnő ez a meleg ősz, edesebb lesz a szőlő, és így jobb a bor. Valjon meddig tart ez az őszi nyár? Soká nem.

— **Egy fogadás következménye.** Ö. N. S. majos fogadott komájával, hogy ha ő kiviszi Angyalházára, soha sem talál többet haza magától, hanem addig fog czéltalanul bolyongani a magyar Szaharában, míg vagy a ragadozó vad állatok fel nem falják, vagy

pedig rémséges halállal, az éhenhalállal fog kimulni ez árnyék világából. A fogadás megtörtént egy köből tiszta buzába, a melyek után Ö. N. S. felpakolta az ő kedves komáját a kas farba, mindkét szemét bekötötte egy kimondhatatlan színű kendővel és aztán szoboszlói ügületben megindult Angyalháza felé, utközben vigyázva arra, hogy a koma ki ne kandikálhasson a kötés alól.

A furfangos Ö. N. S. azonban nem állapodott meg Angyalházán, hanem a Hortobágy legtávolabb részén, még a koma által sem ösmert helyen letette az öreget, a kötést jól megerősítette a szemén, aztán a lovak közé vágott és úgy eltűnt a rengeteg pusztában, hogy mire a koma megszabadult a kötéstől, már csak imitt-amott jelezte egy kis porfelhő az irányt, a melybe a koma elnyargalt, a melyet aztán elnyelt a végtelen semmiség. Harom napi czéltalan bolyongás után, a mely idő alatt az öreg négyezer gázolt át a Hortobágy folyón és ötször kerülte meg a Mátát, megerkezett kihívva, kifuradva Csege községbe, de itt már annyira elhagyta az ereje, hogy a községhezán össze esett.

Hát aztán mi szél hordta ide kendet erre a mi vidékünkre kérdé negyed nap mulva a bíró, mikor már magához jött a koma.

Hát megkövetem bíró uramat a fogadás, aztán hegytől-töviről paraszt bőbeszédűséggel elbeszélte a viszontagságát.

A bíró is, meg az esküdtek is tagadólágt rázták a fejüket, Ilyen mesét a gyerekeknek meséljen kend ne felnőt, törvényt tudó embernek.

Bizonyosan rab szökevény kend, a ki talán a váci arisztomból szökött ki, és most bujdosik, azt sem tudja, hol jár. Az esküdtek helyeslőleg bólintottak a fejükkel, egyik-másik már fel is ösmerte a koma személyében a h. pályi rabló gyilkost, milyen sápadt, hogy meg szitta az arisztom, meg a szeme járása sem jó, vélekednek az esküdtek.

Hát aztán hol van kendnek az írása, na lássuk na, kérdé a bíró.

Írás? mán micsoda írás? Hát a cseléd könyve, vagy a munkás igazolvány, vagy valami írás, na, hun van na. Cselédkönyv? hiszen nem vótam én cseléd sohasem, hát minek nekem. Na ne öltöjék-hatolják kend, hanem mars az arisztomba, majd ki tudódik a többi. A héten szuronyos esendörök hoztak erősen megvasalva hozza egy öreg megtört embert, a koma volt. Azt mondják, hogy a csegei bíró előtt mindent beösmert, még azt is, hogy ő volt Dobos Gábor legverengzőbb embere. Mind ennek daczára szabadon bocsátották, ő azonban pert indított a koma ellen, a ki nem akarja a köből buzát sehogy sem megadni.

A rendőrség figyelmébe. A helybeli szárnyas piaczon már rég idő óta a helybeli és vidéki szárnyas kereskedők a közönség előtt reggeli 7 óra előtt a szárnyasokat össze vásárolják, úgy, hogy a mi közönségünk igen sokszor magusabb aron nem tudnak szárnyast vásárolni. A kereskedők eddig csak azt tették meg, hogy az eladók lakásain foglalták le, illetőleg felpénzelték le a szárnyasokat, ma már a visszaéléseket nyíltan üzik. A rendőrség figyelmét felhívjuk e türhetetlen állapotra.

Gambrinus öröme. A müncheni törvényszék egy asztaltársaság tagjainak a panaszára elítelt egy pinczert két heti fogházra, mert túlságosan sok habot mért a sör felé. A mi Gambrinusaink mosolyai azóta borusra változtak, és irigylik a német Gambrinusokat, a kik sörrel teli pohár fölött buslakodnak. Talán nekik is örömet fog okozni egy magyar törvényszék.

Oktobernek elsején. A nota se mond igazat. Az ujonczoknak nem elsején, hanem ötödikén kell be rukkolni. De azért már elsejétől kezdve úgy tartják magukat, mintha igazi katonák volnának. Merve, fesszes lépésekkel lépnek, áncz-czváj, áncz-czváj. Már érzik a különbséget a czibil bagázs és a vitéz ur között, leereszkedőleg szólítanak meg mindenkit és ha többen össze jönnek, sajátos módon érzik össze tartozandóságukat.

Ides anyám! szeret-e kelmed engem. Hogyne szeretnélek édes magzatom. No hát ha szeret csókoljik meg kelmed. Mert tudja kelmed édes anyám hogy:

Most elmegyek hosszú utra Hunnan többé ne várj vissza. Az anya osak bántul mámoros fiára, azután megcsókolják egymást. Régen volt biz az mikor egymást megcsókolták, talán mikor a bölcsőbe ringatta,

az urak szoktak gyakran csókolódzni. A tarisznya már meg van töltve no még ezt a papra morgót, meg ezt a vadonat új vikszos kefé, jó lesz ott egyik is másik is. A bajtársak már be szólnak az ablakon: gyere már Gabri. Hallatsz ki a sírás-rívás, még az öreg gazda is törülgeti ránczos ábrázatját. A menet megindul a vasut felé, nagyokat kurjantanak a poros utczában és ismerőst ismeretlenül egyaránt köszöntenek. A vasut pedig kérlelhetlenül viszi a város szűtőjeit messze földre — sok időre katonának, császár fiának. Bus dallamuk egyes töredékei még ide hallatszanak;

Mikor katonává lettem,
Azt hittem, hogy urrá lettem,
Katonaság, nem uraság,
Színfájdalom, szomorúság.

Fejlődő iparágak támogatása. Kormányunk mindent elkövet új iparágak teremtésére. A Magyar Kereskedők Lapja azonban egy konkrét eset alkalmából igen helyesen figyelmeztet arra, hogy közvetlenebb hatást érhetnénk el, ha már működésben levő fejlődőképes iparágakat karolnánk fel. Különös figyelmet érdemelnek e tekintetben a hazai nyersterményeket feldolgozó a készgyártmányt sikerrel exportáló czégek. Példaképpen a Magyar Kereskedők Lapja felemlíti az Első magyar toll- és lőszergyárt, Budapest soroksári-ut 96 sz. a. mely mint egyszerű iparosok vállalata a legkisebb méretből fejlődve, ipari életünkben ma már számottevő tényezővé vált. A gyartelep modern követelményeknek megfelelő épületei gőzerővel hajtott gépekkel vannak felszerelve; a toll- és lőszert osztályozását, feldolgozását stb. iskolázott munkások végzik és a gyár által előállított áru jórésztben Német- és Franciaországba kerül. A toll-gyár exportja most évi ezer métermázsára rug, de kellő befektetéssel haterzer métermázsára biztosan emelhető. Nyerstoll- és lőszertermelőink ma teljesen ki van szolgáltatva a külföldi vevők kénye-kedvének; ezen iparág felkarolása esetén megszűnik ez a visszaállapot. Ily esetekben kell az állami támogatásnak érvényesülni, ha kellő garanciák vannak arra nézve, hogy az illető iparág ugynevezett gyermekbetegségein már túl van, hogy fejlődése eredményesen előmozdítható és hogy az esetleg nyújtott állami penzsegely nemesak biztosítva van, de aránylag rövid idő mulva vissza is fizethető.

A hétről.

Az utcza esendjét meg-meg zavarták a héten a bevonuló rekrutak.

Vajjon olyan hangosak lesznek-e ha megkérdi tőlük a kaplár, hogy: táncoltak-e a bíró lányával. Mintha bizony minden bírónak volna lánya?

Nagy a panasz a libakereskedők ellen, hogy minden libát elkapkodnak a piaczon a közönség előtt. Bezzeg a mamák nem haragudnának, ha egyik-másik fess kereskedő egy-két libát ilyen könnyű szerrel elkapkodna tőlük. (Pardon.)

Milyen kár, hogy a persa sah nem ejtette utba városunkat.

Megmutattuk volna neki a mit is na igen a nohát megmutattuk volna neki bizony meg majd megmutattuk volna mi neki.

A lawn-tennis sport gyönyörűen terjed városunkban: a héten is egy csepű lapdával úgy hátba vágta egy urat, hogy rögtön elfelejtette a keresztnevet és három napig folyton Schiller der Ring des Polykrates című baladáját szavalta — Haladunk.

Nagyon monoton hangulatban telt el a hét. A toronyóra pontosan járt, a kopott járdákon nem esett el senki, a szerkesztő nem írt a szőlők rekonstrukciójáról sem a karó hegyezésről s végül Péntztáros István egyetlenegy névnapon sem vett részt és nem elnökölt a dalárda diszközgyűlésén.

Ingatlanok forgalma.

H.-Szoboszlón.

Lukács Istvánné veszi Auferber Bernát és neje házas udvarát 1640 koronáért.

Lakatos Andrásné gyám veszi Lakatos András szántóját 239 koronáért.

Lakatos Andrásné gyám átveszi Lakatos András ingatlanait.

Cs. Tóth Bálint veszi Czeglédi Eszter tilalmasi szántóját 3000 koronáért.

Stóhl János és neje veszi Szegő Gyula és neje belsőségét 30 koronáért.

Varga Antal veszi Nagy S. Sámuel angyalházi szántóját 460 koronáért.

Décei Jeremiás és neje veszik Décei Gáborné vénkerti szőlőjét 280 koronáért.

Egri Mihály és neje veszik Barbócz Mihályné czitraháti szántóját 1020 koronáért.

Csiszár József és neje veszik Szabó Istvánné czitraháti szántóját 276 koronáért.

Lajter Sámuel és neje veszik K. Tóth Antal aranyszegi szántóját 4620 koronáért.

Szabó Lajos és neje veszik Dörő Gáborné belsőségét 700 koronáért.

Sóvágó Gábor és neje veszik Komlósi István s tsai kutyvölgyi szántóját 347 koronáért.

Gönczi Antal veszi Gönczi Sándor angyalházi földét 300 koronáért.

Csanádi Sámuel veszi Rossenfeld Hermann tilalmasi földét 2800 koronáért.

Tóth Jánosné veszi Tóth Lidia s tsai házas udvarát 346 koronáért.

Márton Ferencz átveszi [Márton Pál és neje ingatlanait.

Ily Márton Pál átveszi Márton Pál és neje ingatlanait.

Márton Julianna átveszi Márton Pál ingatlanait

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Fehér Gábor.**

Férfi és flu kalapok és sapkák. **Olcsó szabott árak!** Férfi és flu ingek, gallérok és kiegészítők.

Feltűnést keltő
szép és divatos
URI DIVAT
ujdonságok érkeztek a közelgő
őszi és téli idényre
FEKETE JAKAB
elsőrangú uri-divat, kalap, fehérnemű és cipő-üzletébe
DEBRECZEN,
Főtér kistemplom mellett, ev. ref. egyház épület.

Czipők, esőernyők, uti-bőröndök. **Olcsó szabott árak!** Nyakkendők, zsebkendők és harisnyak.

Az Ország-Világ megrendelő levele.
Alulírott ezennel megrendelem az **Ország Világ-ot**, és kérem azt czímemre október hó 1-től számítva rendszeresen megküldeni. Az esedékes évi előfizetési díjat, vagyis koronát a mai postával postautalványon küldöm. **Mint új előfizető mindazokban a kedvezményekben részesülök, melyeket Önök hirdetnek. Az Almanachot kérem karácsonyra ingyen megküldeni.**
Lakás:
U. p: Névalírással.
Tessék ezt a szelvényt levágni és levelező-lapra ragasztva vagy levélben az Ország-Világ kiadóhivatalának, Budapest, V. Hold-utca 7. szám megküldeni.

Apró hirdetések.

Az ezen rovatban megjelenő »Apró hirdetések« egyszeri közlési díja **10** szóig **40** fillér, minden további szó **4** fillér. A vastag betűvel szedett szavak **kétszeresen** számíttatnak. A hirdetés szövege posta útján is beküldhető, mely esetben a közlési díj készpénzben vagy levélbélyegeken melléklendő. A hirdetés szövegét a postautalványra is rá lehet írni. Minden hirdetésről díjmentesen ad a szerkesztőség bővebb felvilágosítást. Levélbeli felvilágosítás csak a válaszbélyeg beküldése mellett adatik. Ugyanezen rovatban, ugyanilyen díjazás mellett közöltetnek minden helybe és vidékre szóló levelezések, üzenetek, értesítések stb. Ezeknek díja is előre beküldendő.

Legjobb a »Hajdusági pedrő« kapható a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerárában 5—10 és 20 kr. dobozokban.

Legkitünőbb virág, vetemény és gazdasági növény magvak egyedül **Mauthner Ödönnel** B.-pesten.

Tüdőbetegnek a legajánlottabb fürdő és üdülőhely **Szolyva-Hársfalva**, melynek balzsamos levegője és kitünő vize első rendű orvosi tekintélyek által ajánlatik

Eladó ház.
A **Grósz Nagy Mihály** tulajdonát képező I. 281 sz. ház a posta mellett eladó.

Egy fiú tanulóknak felvétetik a könyvnyomdában.

Elvirág, izléses csokrok, bokréták jutányos áron kaphatók **Janatka Alajos** virágkereskedésében, Debreczen, »Hungaria« mellett.

Gazdasági és kerti műtrágyákat igen olcsón szállít a **Hungaria műtrágya r.-társaság** Budapest, Váci-körút 21. sz.

Uri divatcikkeket jutányos áron ajánl **Fekete Jakab**, Debreczen Kistemplom mellett.

Gyümölcsfák

minden nemei kaphatók 1—6 éves példányokban erősségükhöz mért méltányos áron teljesen hiteles elnevezéssel gondosan kiásva és jól csomagolva

Petrovay György

faiskolójában

NAGY-KÜRÜBEN.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Szőlőkaró eladás.

A legszebb és legjobb minőségű szőlőkarók azok, a melyeket

Novák Benő

raktára szállit Gőzfűrészlől u. p. Szepes-Remete.

Ezek a gömbölyű fenyőkarók 1.60, 1.80, 2 méter hosszúságban kaphatók a fenti czégnél.

Megrendelésre előjegyzéseket elfogad a Szoboszló és Vidéke szerkesztője is.

Tisztelettel

Novák Benő

Gőzfűrész u. p. Szepes-Remete

Az iskolák megnyitása alkalmából
czélszerű és izléses
gyermek és fiuruhákat
ajánl:

Neumann M.

Debreczen főtéren a m. kir. postával szemben.

Raktárak:

Budapest, Arad, Fiume, Kolosvár, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Temesvár, Belgrád, Söfia, Zágráb.

A czégnél elismert elve:

Legolcsóbb és szabott árak:

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása.

A legelőnyösebb vásárlás eszközlése czéljából a tisztelt közönség érdekében áll czipő szükségletét

Tolnay Dániel

Debreczen, főtéren főpostával szemben levő

Férfi-, Női és Gyermekek-czipő Nagy áruházából

beszerezni, hol oriási választékan szép formájú szolid elven készített tartos czipők oly meglepő olcsó árban kaphatók, mint a milyen bárhol sem nyújtható.

Legujabb divatu kalapok és nyakkendők, legjobb minőségű férfi ingek harisnyák és egyéb uri czikkek bámulatos olcsó árban.

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása.

747. kü
1900

Hirdetmény.

A folyó évi ellenőrzési szemlék a következő napokon fognak megtartatni:

A hadsereg ellenőrzési szemléje október 26-án
A népfőlkélok » » » 24-én

Felhívtnak a szemlekötelesek, hogy a jelzett napokon reggeli 8 órakor a városháza udvarán katonai igazolványaikkal pontosan jelenjenek meg.

H.-Szoboszló, 900. szeptember 8.

Körner Géza

r. alkapitány.

A m. kir. államvasutak nyári menetrendje.

Indulás Szoboszlóról Budapest felé:

7 óra 56 percz (este) vegyesvonat
10 » 55 » (éjjel) személyvonat
12 » 44 » (délben) vegyesv. csak kedden
9 » 23 » (reggel) gyorsvonat
1 » 08 » (délben) személyvonat
4 » 38 » (délután) gyorsvonat

Indulás Szoboszlóról Debreczen felé:

2 óra 01 percz (éjjel) személyvonat
4 » 41 » (éjjel) vegyes vonat
6 » 57 » (reggel) vegyes vonat
11 » 21 » (délelőtti) gyorsvonat
3 » 06 » (délután) személyvonat
6 » 03 » (este) gyorsvonat.

„Pesti Napló“

Magyarország legrégebb és egyik legelterjedtebb napilapjának ez évi karácsonyi ajándéka a tizenkét forint értéket képviselő

Himfy-album

lesz, melyet a Pesti Napló előfizetői teljesen ingyen kapnak meg, ha karácsonyig beküldenek hathónapra szóló előfizetés díjat. Előfizetés havonként is lehet.

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára:

Egy hónapra	2 korona 40 fill.
Negyedévre	7 » — »
Félévre	14 » — »
Egész évre	28 » — »

Az előfizetési pénzek a Pesti Napló kiadóhivatalához (Budapest, VI. Teréz-körút 23. szám) köldendők.

Oltásra és ültetésre alkalmas, gyökeres és sima I-ső és másod osztályu Riparia Portális vesszők kaphatók jutányos áron.

Tóth Ferencz

gazdánál, VII. t. 99. sz.